

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA.

№ 72.

5 września 1919.

Treść.	423. Ustawa w przedmiocie dóbr donacyjnych	779
	424. Ustawa w przedmiocie utworzenia Państwowego Funduszu Mieszkaniowego	782
	425. Rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie przedłużenia terminu wyjaśnienia i zdecydowania, które z wyłączeń, dokonanych przez b. władze okupacyjne na użytek dróg komunikacyjnych, mają być utrzymane w mocy	784
	426. Rozporządzenie Rady Ministrów o tymczasowej organizacji powiatowych władz administracyjnych I instancji na obszarze b. zaboru rosyjskiego	784
	427. Rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie uposażenia pisarzy gminnych i ich pomocników na obszarze b. zaboru rosyjskiego	785

423.

USTAWA

z dnia 25 lipca 1919 r.

w przedmiocie dóbr donacyjnych.

Art. 1. Położone na terytorjum b. Królestwa Polskiego dobra donacyjne, nadane na prawie majoratowem podług przepisów z dnia 4/16 października 1835 r., powracają w posiadanie Państwa Polskiego, jako jego własność. Wraz z dobrami temi przechodzi na własność Państwa wszystko, co stanowi w tych dobrach nieruchomości z przeznaczenia, oraz dóbr tych przynależności i przybytki.

Art. 2. Własność Państwa stanowią również wszelkie sumy i należności, powstałe z tytułu aljenacji części b. dóbr donacyjnych, jako też odsetki od tych sum i dochody z dóbr, obliczone od dnia 5 sierpnia 1915 r.

Art. 3. Tytuły, uzasadniające posiadanie dóbr, w art. 1 wymienionych, przez donatarjuszków lub ich spadkobierców, będą na wniosek Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych przepisane w księgach hipotecznych na rzecz Państwa Polskiego, jako wyłącznego ich właściciela.

Art. 4. Donatarjusze i ich spadkobiercy żadnych pretensji do Państwa Polskiego z tytułu nadań na mocy przepisów 1835 r. rościć nie mogą.

Art. 5. W celu zabezpieczenia sum należnych od donatarjuszy Państwu, instytucjom czy też osobom prywatnym zostanie nałożony sekwestr na wszelki ich majątek ruchomy i nieruchomy na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej znajdujący się. Wartość majątku tego w szczególności zabezpieczyć ma wypłacenie:

- a) kaucji, pobranych przez donatarjuszków od dzierżawców i od administratorów poręczających dóbr donacyjnych, a dotąd nie-zwróconych;
- b) zaległych podatków skarbowych i należności publicznych oraz długów hipotecznych;
- c) sum przypadających na pokrycie pretensji dzierżawców, administratorów poręczających i innych osób do donatarjuszków z tytułu posiadania przez nich dóbr donacyjnych;
- d) należności Skarbu Państwa z tytułu sprzecznych z zasadami nie-naruszalności dóbr donacyjnych aljenacji.

Art. 6. Pod względem zarządu dobra donacyjne zostają zrównane ze wszelkimi innymi majątkami państwowymi z zastrzeżeniami, postanowionymi w niniejszej ustawie.

Art. 7. Zawarte przed ustanowieniem zarządu państwowego dóbr donacyjnych umowy: ich dzierżawy, administracji poręczającej lub sprzedaży poręb leśnych, jako też i umowy co do wynagrodzenia za użytkowanie powierzchni i wnętrza dóbr donacyjnych dla celów przemysłu górniczego,— mogą być przez Zarząd dóbr państwowych rozwiązane za uprzedniem na rok zgóry wypowiedzeniem.

Art. 8. Przedterminowe rozwiązanie umów, dokonane na mocy § 7 lub też poprzednio na mocy art. 7 dekretu z dnia 4 listopada 1918 roku, nie stwarza prawa do odszkodowań na utracone korzyści.

Wszelako dzierżawcy i administratorowie poręczający byłych dóbr donacyjnych w wypadkach przedterminowego nie z ich winy rozwiązania kontraktów otrzymują odszkodowanie za poczynione w dobrach nakłady i inwestycje, o ile uznane zostaną dla dóbr za niezbędne i o ile wydatkowane w ten sposób sumy nie zostały zamortyzowane przez wynikłe stąd zwiększenie się pobranych dochodów. Za podstawę obliczenia wartości inwestycji i ulepszeń wzięta będzie cena materiałów i robocizny włożonych w czasie ich poczynienia.

Art. 9. Zarząd Dóbr Państwowych może żądać niezwłocznego rozwiązania wszelkich umów, zawartych przed objęciem przezeń dóbr donacyjnych, o ile prowadzą one do uszczuplenia całości tych dóbr lub narażają je na wyniszczenie.

Art. 10. Wszelkie umowy, zawarte dla ominięcia przepisów ustawy niniejszej albo przepisów dekretu z dnia 4 listopada 1918 roku dla uchyle-
nia się przed ich skutkami lub dla osiągnięcia celów z nimi sprzecznych,
są nieważne z mocy samego prawa.

Art. 11. Wszelkie nieuiszczone do dnia 4 listopada 1918 r. zobowią-
zania na rzecz donatarjusza, jako posiadacza dóbr donacyjnych, lub na
rzecz osób prawa jego przedstawiających, wykonane być mają do rąk Za-
rządu Dóbr Państwowych, a to pod grozą nieważności uiszczenia.

W szczególności do kas Zarządu Państwowego wpłacane być winny
zarówno wszelkie należności z tytułu aljenacji części tych dóbr, jako też
stanowiące dochód z nich albo jednostki od kapitałów, uzyskanych za al-
jenowane przed wydaniem ustawy niniejszej części dóbr donacyjnych.

Art. 12. Wszelkie nabyte przed ogłoszeniem ustawy niniejszej prawa
do dóbr donacyjnych wykonywane odtąd być mogą nie inaczej, jak za
uprzednim zezwoleniem Zarządu Dóbr Państwowych.

W dobrach donacyjnych, nie wziętych przed ogłoszeniem ustawy ni-
niejszej w zarząd państwowy, dzierżawcy, którzy objęli już dobra w swe
posiadanie, i wogóle osoby, które na mocy praw w dniu ogłoszenia ninie-
jszej ustawy posiadanych użytkują z dóbr donacyjnych lub jakiegokolwiek
ich części — mogą w dalszym ciągu, aż do odwołania, wykonywać prawa,
których faktyczne wykonywanie już się rozpoczęło: pod warunkiem atoli
zgłoszenia do Zarządu Dóbr Państwowych w terminie trzymiesięcznym,
uzasadniających te prawa, tytułów i dokumentów. Prolongowane w ten
sposób prawa ograniczone będą tylko do czynności prostego zarządzenia
majątkiem.

Osoby zaś, które w terminie powyżej oznaczonym praw swych nie
zgłosiły, nie mogą się na nie powoływać w obronie przed odpowiedzial-
nością za czyny względem dóbr donacyjnych po ogłoszeniu niniejszych
przepisów bez zezwolenia państwowego.

Art. 13. Przedmioty ruchome, należące do donatarjuszów lub innych
osób tytułem własności prywatnej, o ile znajdują się na terenie dóbr do-
nacyjnych, zabierane być mogą przez właścicieli lub zbywane jedynie tylko
po stwierdzeniu przez Zarząd Dóbr Państwowych, że nie stanowią przyna-
leżności dóbr donacyjnych.

Art. 14. Kto rości jakiegokolwiek pretensje do b. donatarjuszów z ty-
tułu posiadania przez nich dóbr donacyjnych, winien przedstawić Zarządo-
wi Dóbr Państwowych wyszczególnienie swych pretensji i uzasadniające je
tytuły i dokumenty w terminie rocznym od dnia ogłoszenia ustawy ni-
niejszej.

Pretensje, w terminie tym nie zgłoszone, ulegają przedawnieniu.

Przedawnienie to biegnie przeciwko małoletnim i bezwłasnowolnym
z zastrzeżeniem dla nich regresu przeciwko opiekunom.

Art. 15. Dobra donacyjne, dotychczas w zarząd państwowy nie ob-
jęte, winny być przez osoby, pod których zarządem w dniu ogłoszenia
niniejszej ustawy pozostają, przekazane w całości Zarządowi Dóbr Pań-
stwowch w terminach, ustalonych przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Pań-
stwowch.

Art. 16. Osoby i instytucje, pod których zarządem w dniu ogłoszenia
niniejszej ustawy pozostają, nieobjęte jeszcze w zarząd państwowy dobra
donacyjne, obowiązane są w terminie 3-miesięcznym od dnia ogłoszenia
ustawy niniejszej pod rygorem odpowiedzialności sądowej przedstawić Mi

nistrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych dokładne sprawozdanie o stanie pozostających pod ich zarządem dóbr, tudzież rachunki z przekazanych sum i poczynionych wydatków podług ustanowionego wzoru. W zasługujących na uwzględnienie wypadkach termin ten może być przez Zarząd Dóbr Państwowych przedłużony.

Art. 17. Z dniem ogłoszenia ustawy niniejszej dekret z dnia 4 listopada 1918 roku w przedmiocie dóbr donacyjnych traci moc obowiązującą.

Art. 18. Przepisy wykonawcze do ustawy niniejszej wyda oraz tryb obliczania i wypłaty odszkodowań wymienionych w art. 4 i 9 ustawy niniejszej ustali Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

w z. *S. Wojciechowski*

Minister Rolnictwa

i Dóbr Państwowych:

w z. *J. Chmielewski*

Minister skarbu:

Karpiński

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Śmiarowski*

424.

USTAWA

z dnia 1 sierpnia 1919 roku

w przedmiocie utworzenia Państwowego Funduszu Mieszkaniowego.

Art. 1. Celem ułatwienia budowy domów z małemi, taniemi mieszkaniami higienicznymi upoważnia się Rząd do utworzenia Państwowego Funduszu Mieszkaniowego.

Art. 2. Państwowy Fundusz Mieszkaniowy posiada wszelkie atrybucje osoby prawnej.

Art. 3. Przy Ministerstwie Zdrowia Publicznego do zarządzenia państwowym funduszem mieszkaniowym powołana zostaje pod przewodnictwem Ministra Zdrowia Publicznego lub wyznaczonego przez niego zastępcy Komisja Państwowego Funduszu Mieszkaniowego, złożona z przedstawicieli Ministerstw: Skarbu, Robót Publicznych i Zdrowia Publicznego.

Art. 4. Komisja Państwowego Funduszu Mieszkaniowego przyznaje pożyczki zarządom komunalnym: